

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL
www.vlaanderen.be/cjm

MOTIVATIETEKST ULTIMA BEELDENE KUNST 2020 – LUK LAMBRECHT

De jury stelt vast dat de Ultima voor Beeldende Kunst in de voorbije jaren overwegend naar kunstenaars is gegaan. Op zich is dit uiteraard positief. Kunstenaars werken hard, vanuit een passie, vaak in moeilijke omstandigheden, maar krijgen zelden een publiek platform waar hun maatschappelijke waarde onder de aandacht wordt gebracht. In 2020 hebben de uitzonderlijke omstandigheden, waardoor vele projecten zijn geannuleerd, bovendien veel kunstenaars in een nauw parket gebracht.

De jury wijst er echter ook op dat de bloeiende biotoop die het Vlaamse beeldende kunstveld is, niet enkel bestaat bij gratie van de kunstenaars. Rond de kunstenaars is een heel ecosysteem actief van mensen die zich, eveneens met een passionele liefde voor de kunst, inzetten om de sector te laten groeien. Kunstenaars maken de kunstwerken, maar zij zouden de productie en presentatie van hun werken niet met hetzelfde succes kunnen realiseren als zij hierbij niet op een goede manier omkaderd en ondersteund werden.

Om dit aspect van het kunstgebeuren ook eens in de verf te zetten, beslist de jury om dit jaar een curator voor te dragen. Zij wijst in dit kader op het feit dat er t/m 2002 zowel kunstenaarsprijzen als prijzen voor tentoonstellingsmakers en kunstkritiek bestonden. De jury adviseert om dit systeem opnieuw in het leven te roepen, om zo deze twee noodzakelijke onderdelen van het beeldende kunstveld correct te waarderen.

Voor de Ultima Beeldende Kunst 2020 draagt de jury curator **Luk Lambrecht** voor.

Luk Lambrecht heeft reeds een lang parcours binnen het veld van de hedendaagse beeldende kunst afgelegd. Zijn carrière is niet begonnen met studies in een artistieke richting, maar als postbeambte. Daar begon Luk op eigen houtje tentoonstellingen te maken met kunstenaars die hij, met een gepassioneerde interesse, van nabij opvolgde. Deze ondernemingszin heeft zijn hele carrière als curator gekenmerkt. In de voorbije twintig jaar heeft hij binnen CC Strombeek een kwaliteitsvolle beeldende kunstwerking uit de grond gestampt, die kan gelden als een voorbeeld hoe een cultuurcentrum met deze soms weinig publieksvriendelijke discipline dient om te gaan. Vanuit een groot engagement werkte hij keihard, ook buiten zijn betaalde uren, om van CC Strombeek een vrijplaats voor kunstenaars te maken. Hij zocht en vond subsidies om deze werking mogelijk te maken. Hij vond zelfs een grote instelling als S.M.A.K. bereid om aan zijn project "Museumcultuur" mee te werken. Met zijn kwaliteitsvolle programmatie zette hij het cultuurcentrum op de kaart binnen het Vlaamse professionele beeldende kunstveld.

De jury wil zich positief uitspreken over de manier waarop Luk Lambrecht de kunstenaar steeds centraal stelt en de dialoog met hen aangaat. Zichzelf zet hij nooit op de voorgrond; alle aandacht gaat naar het werk van de kunstenaars. Deze aanpak kenmerkt Lambrechts curatorische praktijk als bruggenbouwer. Hij verbindt kunstenaars onderling, waarbij hij constant linken legt tussen het lokale, het Vlaamse, en het internationale niveau. Hij legt linken tussen diverse disciplines. Hij verbindt mensen met diverse culturele achtergronden. Hij verbindt kunstenaars en publiek. Hij schrijft vaak over hedendaagse kunstenaars – voor De Morgen en Knack – op zo'n manier dat het brede publiek inzicht krijgt in deze soms moeilijk toegankelijke kunstvorm.

Op deze manier heeft hij een indrukwekkend netwerk met kunstenaars en cultuurwerkers binnen en buiten Vlaanderen ontwikkeld. Hij is ook niet bang om samen te werken met tegendraadse, moeilijke of vergeten kunstenaars. Hij tracht het onzichtbare zichtbaar te maken, het onbekend bekend te maken. Eén actueel voorbeeld hiervan is de manier waarop hij het oeuvre van Jacqueline Mesmaeker, via een aantal presentaties op diverse locaties, in 2020 weer onder de publieke aandacht wist te brengen.

De jury wijst tevens op de meesterlijke manier waarop Lambrecht zijn tentoonstellingen opbouwt. Recent komt de kunst van het maken van tentoonstellingen enigszins onder druk door de evolutie naar een meer theoretisch curatorschap. Een expositie is echter een ervaring voor de toeschouwer. Hoe de tentoonstelling binnen een ruimte op de toeschouwer overkomt en op een emotioneel niveau tot de toeschouwer spreekt, daaruit blijkt de kracht van de goede curator. Luk Lambrecht beheerst deze vaardigheid als geen ander.

Wars van het gangbare en het conventionele, heeft Luk Lambrecht een belangrijk parcours als curator opgebouwd. De manier waarop Lambrecht zijn nek uitsteekt voor de kunstenaars, wordt sterk gewaardeerd in het veld. Dat dit soms leidt tot botsingen, wordt dan weer niet altijd even hard gewaardeerd. In een jaar gekenmerkt door angst en onrust, werd echter duidelijk dat deze geest van tegendraadse strijdvaardigheid – die altijd al een eigenschap van de kunstwereld is geweest, en een opdracht voor iedereen die met kunst bezig is – een bijzondere meerwaarde kan betekenen voor de kunstwereld én voor onze samenleving. De manier waarop Lambrecht dit belichaamt, dient als voorbeeld voor de jongere generaties van vandaag.

Omwille van de uitzonderlijke positie die Luk Lambrecht zich in het professionele beeldende kunstveld heeft verworven, omwille van de manier waarop hij een breed internationaal netwerk heeft opgebouwd, maar vooral omwille van de manier waarop deze curator de kunstenaar steeds centraal zet, beschouwt de jury de toekenning van deze prijs niet zozeer als een waardering voor één persoon, maar als een beloning voor alle kunstenaars die mee aan dit verbindende traject hebben samengewerkt.